

**230 ROCZICA UCHWALENIA
KONSTYTUCJI 3 MAJA**

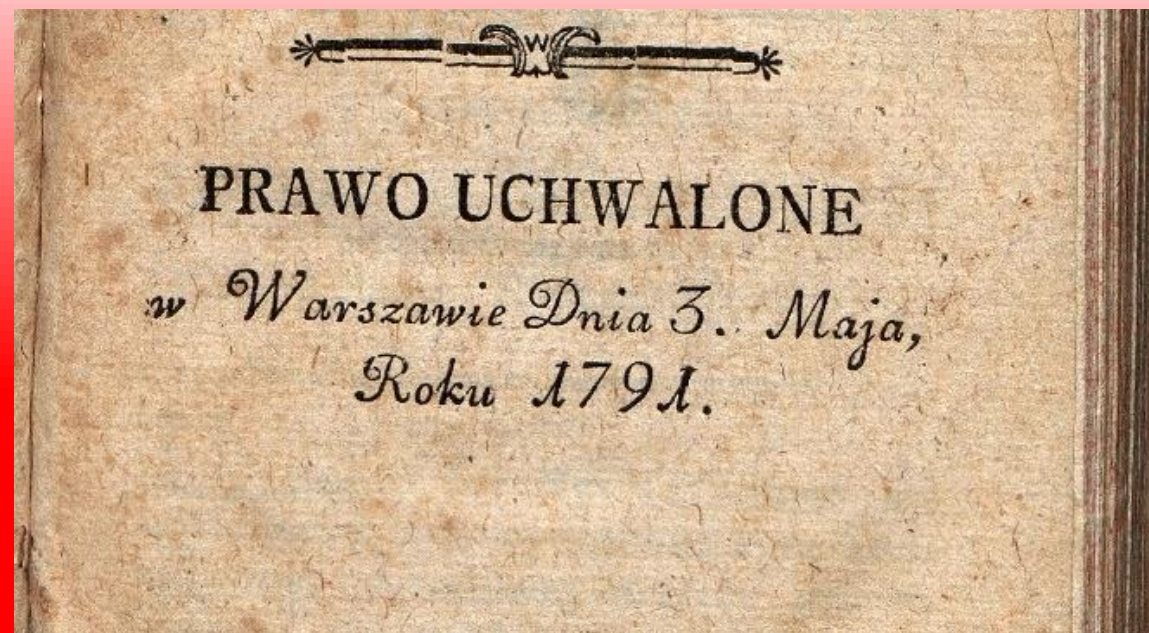
NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI

3 MAJA

ZNACZENIE DATY

- 3 maja 1791 uchwalono drugą po korsykańskiej konstytucję w nowożytnej Europie, a na świecie trzecią po amerykańskiej. Wyprzedziła m.in. konstytucję francuską. Konstytucja ta została uchwalona przez Sejm Czteroletni, który został zwołany w październiku 1788. Uchwalenie Konstytucji 3 maja zostało uznane za święto już 5 maja 1791. Począwszy od 2007 roku 3 maja jest również świętem narodowym Litwy.

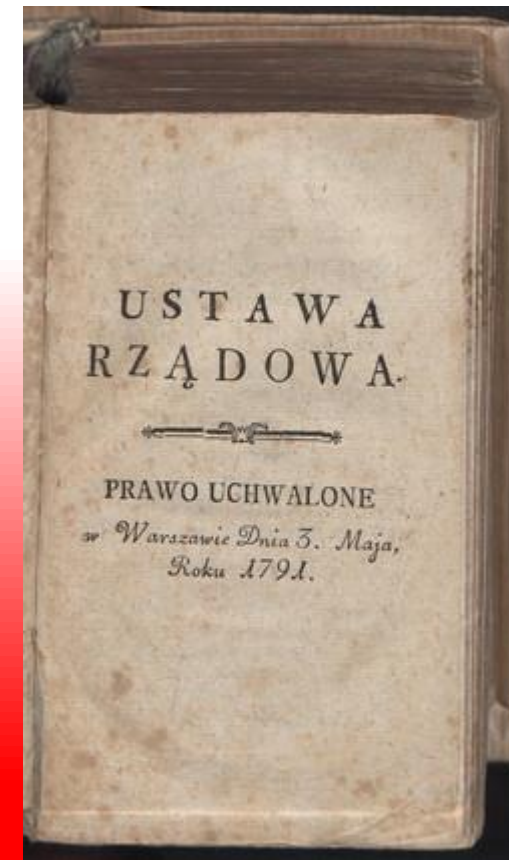
UCHWALENIE KONSTYTUCJI 3 MAJA

- Po siedmiogodzinnych obradach Sejm zatwierdził konstytucję, a król Stanisław August Poniatowski ją podpisał. Twórcy Konstytucji 3 Maja określili ją jako „ostatnią wolę i testament gasnącej Ojczyzny”.

CO ZAWIERAŁA KONSTYTUCJA 3 MAJA

- Konstytucja 3 Maja ujęta była w 11 artykułach. Wprowadzała prawo powszechnej niepodległości (dla szlachty i mieszczaństwa) oraz trójpodział władzy na ustawodawczą (dwuizbowy parlament), wykonawczą (król) i sędziowską. Konstytucja ograniczała nadmierne immunitety prawne i polityczne przywileje szlachty zagrodowej.

WOJNA W OBRONIE KONSTYTUCJI

- W czasie obchodów pierwszej rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja 1792 wokół Warszawy skoncentrowano wiele jednostek wojskowych, których zabrakło w krytycznym momencie rosyjskiego ataku w 1792 r.

ZAKAZ BYĆ CIĄ PATRIOTĄ

- W okresie zaborów Polski celebrowanie rocznic Konstytucji 3 maja było zakazane przez wszystkich zaborców. Polacy, którzy odważyli się obchodzić publicznie to święto byli surowo karani przez policję. W 1892 roku za złożenie bukietu fiołków w rocznicę Konstytucji 3 maja aresztowany przez tajną policję rosyjską został w Warszawie nauczyciel Stanisław Mieczysławski po czym wysłano go za ten czyn na trzyletnią zsyłkę do Odessy.

DZIEJE OBCHODÓW

- Po odzyskaniu niepodległości w 1918, rocznica Konstytucji 3 maja została uznana za święto narodowe uchwałą Sejmu Ustawodawczego z 29 kwietnia 1919. Po II wojnie światowej obchodzono je do 1946, kiedy w wielu miastach doszło do demonstracji studenckich. Od tego czasu władze komunistyczne zaprzestały i zabroniły publicznego świętowania, a próby manifestowania były często tłumione przez milicję. Święto to zostało oficjalnie zniesione ustawą z 18 stycznia 1951 o dniach wolnych od pracy.

ODZYSKANIE ŚWIĘTA NARODOWEGO

- W roku 1981 ponownie władze świętowały to historyczne wydarzenie –świadczą o tym gazety codzienne z tego czasu m.in. Trybuna Ludu, Głos Robotniczy, Życie Warszawy. Tym samym w roku 1981 pierwszy raz po wojnie –i zaznacza to „Głos Robotniczy” z wydania 1-3.05.1981 –świątowano rocznicę Uchwały Majowej. Święto Narodowe Trzeciego Maja przywrócono ustawą z 6 kwietnia 1990 (weszła w życie 28 kwietnia). Pierwsze uroczyste obchody święta 3 maja w Warszawie na Placu Zamkowym w 1990 odbywały się w obecności prezydenta Wojciecha Jaruzelskiego.

GIÓWNE POSTANOWIENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA 1791 R.

- Konstytucja majowa nie wprowadzała, jak amerykańska, równości praw obywateli. Prawa polityczne miała nadal szlachta, która posiadała majątek.
- Ustawa usprawniła rządy w państwie, dzieląc władzę na prawodawczą (sejm), wykonawczą (Straż Praw) i sądowniczą (sądy pierwszej instancji).
- Odtąd uchwały miały zapadać większością głosów (a nie, jak wcześniej, jednogłośnie, co pozwalało zrywać sejmy)
- Ministrowie byli wybierani do Straży Praw przez króla spośród najwyższych urzędników państwowych.
- Sejm miał możliwość usunięcia ich poprzez wotum nieufności.
- Ograniczono artykuły henrykowskie i wprowadzono dziedziczość tronu saskiej dynastii Wettinów.
- Zmniejszono znaczenie sejmików .
- Ograniczono również prawa tzw. gołoty szlacheckiej (nie posiadającej ziemi).
- Konstytucja znosiła również liberum veto i wolną elekcję.
- Zlikwidowany został podział na Koronę i Litwę. Polska stała się odtąd jednolitym państwem, monarchią konstytucyjną.
- Jednym z postanowień było również złamanie zasady nieingerencji państwa w sprawy chłopów. Zostali oni wzięci pod opiekę, lecz tylko w zakresie, że wszelkie układy zawierane między nimi i dziedzicami nie mogły być samowolnie zmieniane.
- Zagwarantowano też wolność osobistą przybywającym do kraju osadnikom.

PRZYCZYNY SŁABOŚCI RZECZYPOSPOLITEJ

- *Przyczyn słabości państwa było wiele:*
 - *anarchia*
 - *brak poszanowania dla prawa*
 - *prywatyzacja*
 - *rywalizacja o wpływy i władzę*
 - *przestarzała gospodarka folwarczno-pańszczyźniana*
 - *niewydolność podatkowa*

REFORMOWANIE RZECZYPOSPOLITEJ

- *Próby reform podjął Stanisław August Poniatowski w latach 1764-1795 ostatni król Rzeczypospolitej Obojga Narodów. W okresie rządów władcy powołano m.in.:*
 - *Szkołę Rycerską*
 - *Komisję Edukacji Narodowej*
 - *Teatr Narodowy*
- *W październiku 1788 r. zebrał się Sejm zwany Wielkim, którego celem była naprawa państwa. Od grudnia 1790 r. obradował w podwojonym składzie – wraz z królem i senatorami obradowały 483 osoby.*

SYGNATARIUSZE

- **Stanisław Małachowski**, referendarz wielki koronny, sejmowy i konfederacji prowincji koronnych marszałek
- **Kazimierz Nestor Sapieha**, generał artylerii litewskiej, marszałek konfederacji Wielkiego Księstwa Litewskiego
- **Józef Kazimierz Kossakowski**, biskup inflancki i kurlandzki, następca koadiutor biskupstwa wileńskiego, jako deputowany
- **Antoni Barnaba Jabłonowski**, kasztelan krakowski, deputat z Senatu Małej Polski
- **Szymon Kazimierz Szydłowski**, kasztelan żarnowski, deputowany z Senatu prowincji małopolskiej
- **Franciszek Antoni Kwilecki**, kasztelan kaliski, deputowany do konstytucji z Senatu z prowincji wielkopolskiej
- **Kazimierz Konstanty Plater**, kasztelan generała trockiego, deputowany do konstytucji z Senatu Wielkiego Księstwa Litewskiego
- **Walerian Stroynowski**, podkomorzy buski, poseł wołyński, z Małopolski deputat do konstytucji
- **Stanisław Kostka Potocki**, poseł lubelski, deputowany do konstytucji z prowincji małopolskiej
- **Jan Nepomucen Zboiński**, poseł ziemi dobrzyńskiej, deputowany do konstytucji z prowincji wielkopolskiej
- **Tomasz Nowowiejski**, łowczy i poseł ziemi wyszogrodzkiej, deputowany do konstytucji
- **Józef Radzicki**, podkomorzy i poseł ziemi zakroczymskiej, deputowany do konstytucji z prowincji wielkopolskiej
- **Józef Zabięto**, poseł z Księstwa Żmudzkiego, deputowany do konstytucji
- **Jacek Antoni Puttkamer**, poseł województwa mińskiego, deputowany do konstytucji z prowincji Wielkiego Księstwa Litewskiego

KU NAPRAWIE RZECZPOSPOLITEJ

- Pamiętajmy o tej historycznej dacie i świętujmy jej powstanie, gdyż dzięki niej weszła w życie ustawa regulująca ustrój prawny w naszym kraju.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

- Wykonała:
Dominika Sułek 2PE

